

Xarxes locals: la infraestructura invisible de la cooperació cultural

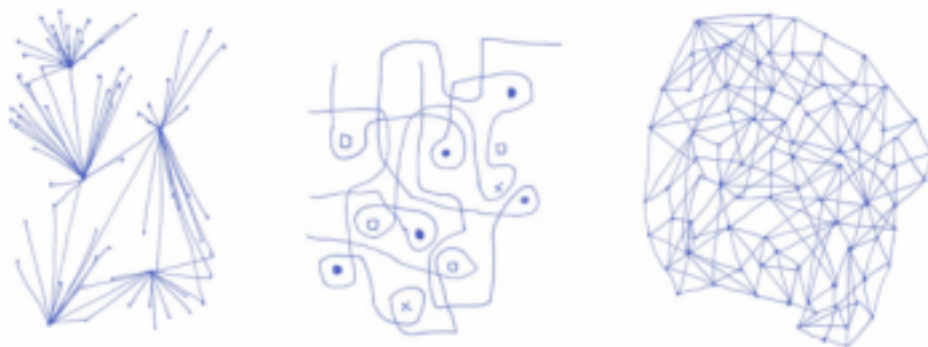
Published by [Interacció](#) [1] on 29/09/2021 - 15:00 | Last modification: 17/06/2026 - 10:10

Les organitzacions culturals acostumen a pensar-se a si mateixes com a entitats autònomes amb una missió pròpia, uns públics definits i uns objectius específics. Aquesta guia de Raluca Iacob proposa una mirada diferent: entendre que bona part de la capacitat transformadora de la cultura depèn de les relacions que s'estableixen entre organitzacions, professionals, comunitats i institucions. Les xarxes locals no apareixen aquí com una eina de gestió complementària, sinó com una forma específica d'organització cultural basada en la confiança, la reciprocitat i la cooperació territorial.

La guia parteix d'una definició de cultura que resulta significativa. La cultura no és presentada com un sector separat de la societat, sinó com una pràctica profundament connectada amb la vida social, educativa, econòmica i política. Aquesta perspectiva qüestiona les visions que mesuren la cultura només pels seus impactes externs i reivindica els drets culturals, la participació i la capacitat de les comunitats per produir significat.

A partir d'aquí, Iacob defineix les xarxes locals com estructures de cooperació horitzontal entre actors autònoms que comparteixen un territori i una voluntat d'acció conjunta. La seva força no rau tant en la formalització institucional com en la qualitat de les relacions que les sostenen: confiança, proximitat, valors compartits i experiències de col·laboració prèvies.

Una de les aportacions més suggeridores del text és la crítica als models tradicionals de gestió cultural. L'autora qüestiona la idea que les organitzacions culturals funcionin sempre de manera racional i estratègica. Recuperant la noció d'«anarquia organitzada», argumenta que moltes decisions emergeixen de l'encreuament entre oportunitats, desitjos, problemes i recursos disponibles. Les xarxes locals, lluny d'intentar corregir aquesta realitat, l'assumeixen i la converteixen en una forma de treball basada en la flexibilitat i l'intercanvi.

Les xarxes locals no funcionen al voltant d'un únic centre. La seva força depèn de la qualitat de les connexions entre els actors que les formen.

La guia també mostra que aquestes xarxes poden generar beneficis molt diversos: ampliar i diversificar públics, compartir recursos, reforçar la sostenibilitat de les organitzacions, afavorir l'aprenentatge mutu i actuar com a espais de democràcia cultural. En molts casos, esdevenen interlocutors col·lectius davant les administracions públiques i contribueixen a estructurar ecosistemes culturals fragmentats.

El text no cau, però, en cap idealització. Les xarxes també poden convertir-se en mecanismes que normalitzen la

precarietat, exigir grans esforços de coordinació i generar tensions entre els objectius col·lectius i els interessos particulars dels seus membres. Per això insisteix que no prosperen en qualsevol context. Necessiten polítiques públiques favorables, finançament adequat, espais de trobada i una cultura de cooperació prèvia.

Més que un manual tècnic, aquesta publicació és una invitació a repensar les organitzacions culturals des d'una lògica relacional. La pregunta de fons no és com fer més eficient una entitat, sinó com construir ecosistemes culturals capaços de compartir coneixement, recursos i responsabilitats en benefici dels territoris on actuen.

Referència

Iacob, R. (2021). *Local networks: (a guide to) reimagining the work of cultural organisations*. European Network of Cultural Centres (ENCC).

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Manual, guia

Categories: Informes i documents

Tags: governança cultural

Tags: gestió cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: participació cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2021/09/xarxes-locals>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/local_networks_guide_last.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8732>